

SCURTĂ ANALIZĂ A PRINCIPALILOR INDICATORI TURISTICI ÎN PERIOADA 2006-2010 DIN JUDEȚUL VÂLCEA

Maria-Roxana, Dorobanțu¹

Rezumat: *Articolul evidențiază o analiză a capacității de cazare turistică realizată în județul Vâlcea. Am analizat principalii indicatori turistici înregistrați în perioada 2006-2010: structurile primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică și capacitatea de cazare turistică pe tipuri de structuri din județul Vâlcea, înnopțările în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri, numărul turiștilor cazați în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică. De asemenea, am explicat termenii turistici folosiți în articol. Menționez că sursa datelor statistice folosite și prelucrate fac parte cadrul Departamentului județean de statistică Vâlcea, buletine statistice lunare din anii 2010 și 2011, publicate sub editura Institutului Național de Statistică. În articol se prezintă o analiză a turismului vâlcean, o zonă identificată de un bogat potențial turistic ce pune amprentă asupra iubitorilor de natură, a turiștilor căutători de locuri naturale, de cultură și folclor.*

Cuvinte cheie: *capacitatea de cazare turistică, unități de cazare turistică, înnopțări, indice de cazare netă*

Clasificare JEL: *L00, L83, Q 21*

1. Introducere

Turismul este un sector economic cu un efect multiplicator asupra celorlalte sectoare ale economiei naționale, un sector sensibil la situația economico-financiară prezentă nu numai în economia românească dar și în economia celorlalte națiuni. Astfel, am putea spune că ieșirea din criză a turismului românesc ar contribui în mod inevitabil la redresarea economică a celorlalte sectoare, care sunt independente, precum: industria alimentară, transporturile, industria echipamentelor turistice, construcțiile etc. (Rabontu, C.I., et al., 2012, pp. 136).

Turismul are capacitatea de a valorifica și exploata potențialul turistic al unei regiuni și elementele climatice, precum și istoria și cultura locală. Dacă nu există nicio activitate turistică, natura, cultura și istoria unei țări nu vor avea acea capacitate de a genera venituri, printr-o afacere de genul unei turistice (Romanescu, M.L., 2012, pp. 143).

Totuși turismul românesc se confruntă cu câteva probleme, care țin mai mult sau mai puțin de slaba promovare la nivel internațional. În continuare prezint într-o manieră succintă aceste probleme (Interviu, Țigu, G., 22.04.2012):

- Spre deosebire de bulgari, care au atras în mod activ investitori străini în turism, în România au fost ținuti la distanță, printr-o privatizare confuză a activelor, prin lipsa de claritate în ceea ce privește proprietatea acestora;
- Nu se poate desfășura turismul de lux cu turismul sindical. O serie de stațiuni cu o infrastructură hotelieră de 4 sau 5 stele, iar stațiunile cu hoteluri de 2 sau de 3 stele accesibile tuturor trebuie să fie separate;
- Miza prea mare pentru turismul de litoral, care ține doar două – trei luni și îl face necompetitiv cu Grecia, Turcia etc., a făcut să fie neglijată infrastructura altor tipuri de turism. De exemplu turismul balneoclimateric, pentru care România are cel de-al doilea potențial din Europa;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii rutiere, în special a celei aflate în apropierea principalelor zone turistice (Suceava, Sibiu, Baia Mare etc.);
- Politica în materie de taxare, cu TVA normal, redus sau la zero;
- Nu se poate face turism de calitate cu un personal care este cel mai prost plătit din întreaga economie;
- Nu se poate face turism cu un personal care nu vorbește cel puțin două limbi străine;
- Raportul calitate/preț necompetitiv;

¹ Universitatea „Constantin Brâncoveanu” din Pitești, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice, Râmnicu Vâlcea.

- Slaba diversificare a agrementului în majoritatea destinațiilor;
- Lipsa de amabilitate a personalului
- Agențiile de turism autohtone se concentrează mai mult pe ducerea de români în străinătate decât pe aducerea de străini în România.

Țigu, G. (2012), așa cum arată în interviu, precizează faptul că problemele cu care se confruntă România turistică nu sunt de nerezolvat, însă necesită eforturi susținute și coerente pe termen lung pe trei planuri, așa cum reiese din figura nr.1:

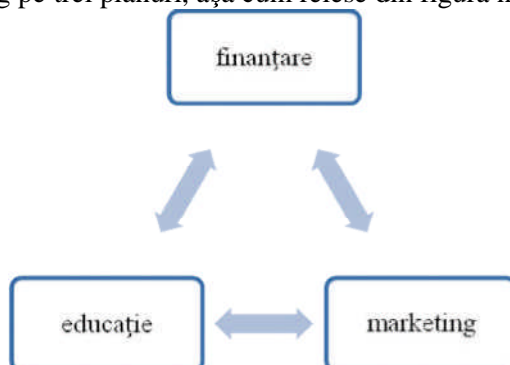

Figura nr. 1. Cele trei planuri de dezvoltare durabilă a turismului

În ultimii ani o parte dintre turiștii români și străini ce vizitează zona Vâlcea, se orientează spre pensiuni, fie ele pensiuni urbane, rurale sau agroturistice. Explicația se regăsește în multitudinea avantajelor oferite de acest concept de recreere și revigorare în condiții optime, cu tarife ieftine, departe de poluarea fonică și stresul lumii civilizate.

2. Obiectivele studiului

Articolul prezintă o analiză a principalilor indicatori turistici din județul Vâlcea, o regiune caracterizată atât de turismul clasic, în special cel balneoclimateric, cât și de turismul rural. Turismul tradițional și cel rural au puncte comune în ceea ce privește calitatea timpului petrecut de către turiști, fie că este vorba de o zonă urbană sau rurală. În scopul de a realiza studiul, următoarele obiective au fost luate în considerare:

- Scurtă analiză a indicatorilor turistici,
- Analiza principalelor zone cu potențial rural, pe structuri de primire turistică rurale – pensiuni agroturistice
- Principalele motivații ale călătoriei turistice,
- Problemele majore cu care se confruntă turismul românesc la ora actuală.

3. Metodologia cercetării

Cu scopul de a mă conforma obiectivelor, datele procesate au fost atât de natură primară cât și secundară. Datele primare au fost preluate și prelucrate din buletine statistice, publicate de Institutul Național de Statistică, din publicații ale Departamentului de Statistică Județean. Pe de altă parte, datele secundare au fost colectate din surse variate. Pentru acest articol am folosit surse electronice, site-uri specializate, interviuri, broșuri turistice.

4. Capacitatea de cazare turistică din județul Vâlcea

Element de primă importanță în activitatea unităților turistice, capacitatea de cazare se modifică în timp ca urmare a schimbării condițiilor tehnice, organizatorice sau de marketing care au stat la baza stabilirii ei. Mecanismele concurențiale ale economiei de piață fac necesară ajustarea permanentă a bazei materiale a operatorilor din turism, dimensionarea științifică a potențialului de cazare fiind astfel, o modalitate concretă prin care firmele de profil își pot spori rentabilitatea [Burja, C., 2006, pp. 1].

Factorii specifici considerați de producție care își pun amprenta asupra mărimii capacității de cazare dimensionată pe bază de proiecte investiționale sunt:

- Mărirea suprafeței destinată înființării unor spații de cazare (hotel, motel, pensiuni etc.);
- Locul de amplasare a suprafeței destinată construcției, atractivitatea zonei, regăsindu-se desigur, în numărul de turiști ce vor solicita cazare;
- Posibilitatea asigurării serviciilor de alimentație publică, tratament, agrement și a altor elemente de infrastructură turistică;
- Existența personalului specializat;
- Formele de turism practicate: turism organizat, turism neorganizat, itinerant, de sejur, balneomedical etc., cu implicații în utilizarea la un anumit grad a potențialului de cazare.

Tipurile de structuri de cazare turistică în România sunt: apartamente de închiriat, bungalo-uri, camere de închiriat, zone de campare, hosteluri, hoteluri, apartament de hotel, hosteluri pentru tineri, moteluri, pensiuni turistice urbane, pensiuni turistice rurale, pensiuni agroturistice, sate de vacanță, vile turistice, hanuri.

Prin structuri de primire turistică cu funcțiune de cazare turistică se înțelege orice construcție sau amenajare turistică, care furnizează în mod permanent sau sezonier serviciul de cazare și alte servicii turistice pentru turiști. În numărul structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică sunt incluse structurile de primire turistică existente la 31 iulie din anul respectiv.

Capacitatea de cazare turistică în funcțiune reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către structurile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile cât acestea sunt deschise în perioada considerată.

Numărul turiștilor cazați în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică cuprinde toate persoanele (români și străini) care călătoresc în afara localităților în care își au domiciliul stabil, pentru o perioadă mai mică de 12 luni și stau cel puțin o noapte într-o structură de primire turistică în zone vizitate din țară.

Înnoptarea reprezintă fiecare noapte pentru care o persoană este înregistrată într-o structură de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, indiferent dacă fizic este prezent sau nu în cameră.

Indicii de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune se calculează prin raportarea numărului de înnoptări realizate, la capacitatea de cazare turistică în funcțiune, din perioada respectivă.

În continuare voi prezenta tipurile de structuri de cazare turistică cu funcțiuni de cazare și principalii indicatori turistici înregistrați în județul Vâlcea în perioada 2006-2010.

Tabel nr. 1. Structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică și capacitatea de cazare turistică pe tipuri de structuri din județul Vâlcea

Unități de cazare turistică existente	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010
TOTAL	Nr.	163	168	165	173	179
Hoteluri	Nr.	38	39	39	39	40
Moteluri și hanuri	Nr.	10	10	10	10	7
Pensiuni turistice urbane	Nr.	34	36	34	37	40
Cabane turistice	Nr.	3	3	3	3	3
Pensiuni turistice rurale	Nr.	22	25	25	29	32
Campinguri	Nr.	9	9	9	9	7
Popasuri turistice	Nr.	1	1	1	2	2
Sate de vacanță	Nr.	-	-	-	-	1
Bungalouri	Nr.	-	-	-	-	1
Tabere	Nr.	3	3	3	3	3

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, ediția 2011

Analizând tabelul nr.1 se poate observa faptul că principalele structuri de cazare turistică cu funcțiuni turistice sunt hotelurile și pensiunile turistice, sunt 40 asemenea structuri de cazare care au capacitatea de a caza turiști.

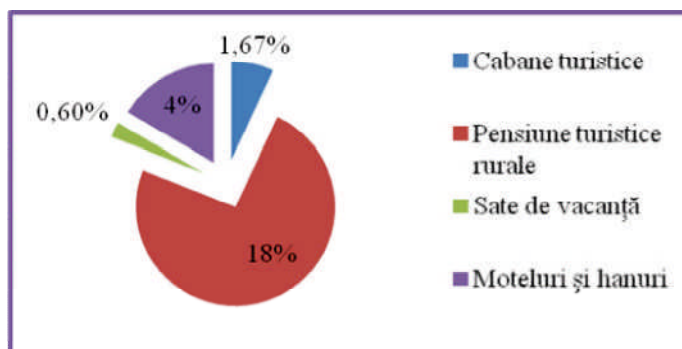

Figura nr. 2- Ponderea unităților rurale de cazare din totalul unităților de cazare în anul 2010

Ponderea unităților de cazare specifice mediului rural din totalul unităților de cazare pe anul 2010 a fost de 1.67 procente la cabane turistice, 4 procente la moteluri și hanuri, nivelul cel mai scăzut aflându-se la satele de vacanță, iar cel mai ridicat procent înregistrându-se la pensiunile turistice rurale.

Tabel nr. 2. Capacitatea de cazare turistică existentă la 31 iulie în județul Vâlcea

Capacitatea de cazare turistică existentă la 31 iulie	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010
TOTAL	Locuri	10223	10556	10596	10877	10719
Hoteluri	Locuri	6996	7260	7219	7219	7100
Moteluri și hanuri	Locuri	394	396	352	352	306
Pensiuni turistice urbane	Locuri	547	614	622	684	798
Cabane turistice	Locuri	148	148	148	148	146
Pensiuni turistice rurale	Locuri	204	247	302	354	470
Campinguri	Locuri	900	894	947	947	671
Popasuri turistice	Locuri	14	14	14	96	82
Sate de vacanță	Locuri	-	-	-	-	22
Bungalouri	Locuri	-	-	-	-	22
Tabere	Locuri	297	276	295	295	312

Sursa: Buletin statistic lunar – Județul Vâlcea, disponibil pe site-ul

<http://www.insse.ro/cms/rw/pages/buletinStatJud.ro.do> [accesat în luna septembrie 2012]

În ceea ce privește capacitatea de cazare existentă la 31 iulie 2010, în județul Vâlcea se poate observa o ușoară creștere, în anul 2010 acest indicator înregistrând un număr de 10719 locuri, cu 496 mai mult față de anul 2006.

În ceea ce privește capacitate de cazare pe localități din județul Vâlcea a pensiunilor agroturistice în anul 2010, cea mai mare concentrare se regăsește în stațiunea Voineasa, urmată de zona agroturistică Malaia.

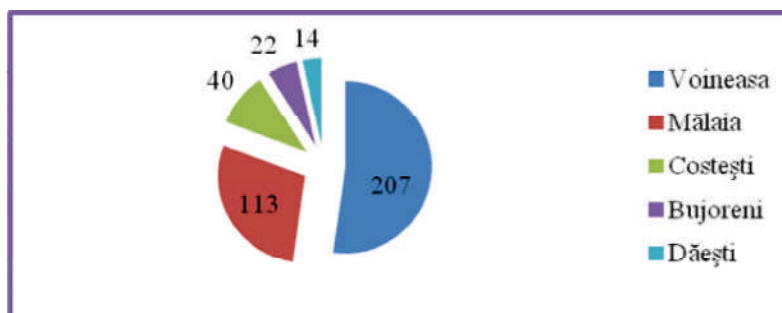

Figura nr. 3. Capacitatea de cazare în pensiunile agroturistice pe localități din județul Vâlcea în anul 2010

Tabel nr. 3. Numărul turiștilor cazați în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică

Numărul turiștilor cazați în unitățile de cazare turistică	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010
TOTAL	Nr.	208917	223326	233812	205473	184264
Hoteluri	Nr.	151758	161448	166916	147004	137566
Moteluri și hanuri	Nr.	20429	23457	24724	20344	16314
Pensiuni turistice urbane	Nr.	11519	12440	14028	10792	8966
Cabane turistice	Nr.	299	421	564	391	311
Pensiuni turistice rurale	Nr.	3119	2702	4143	3977	2590
Campinguri	Nr.	4913	7959	7599	6530	5693
Popasuri turistice	Nr.	235	211	428	477	180
Sate de vacanță	Nr.	-	-	-	-	12
Bungalouri	Nr.	-	-	-	-	12
Tabere	Nr.	2769	1878	2753	2946	2019

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, ediția 2011

Analizând tabelul nr. 3 se poate vedea că turiștii sunt cazați în hoteluri, moteluri și hanuri urmate de pensiunile turistice. Sunt 137.566 de turiști cazați în hoteluri în anul 2010, mai puțin cu 9.438 decât în anul 2009.

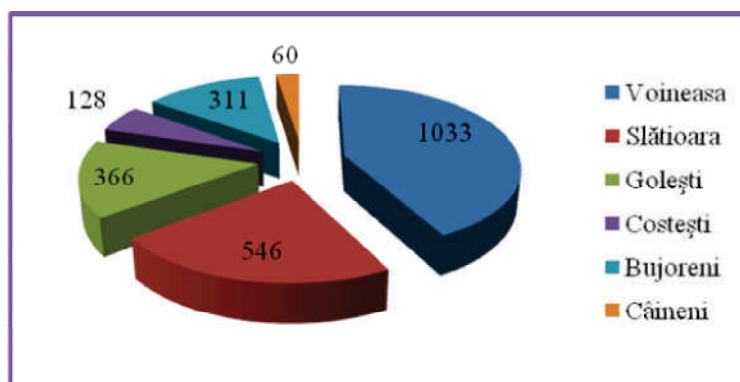

Figura nr. 4. Numărul turiștilor cazați în pensiuni agroturistice pe localități din județul Vâlcea din anul 2010

În ceea ce privește numărul turiștilor cazați pe localități în pensiunile agroturistice din județul Vâlcea, nivelul cel mai ridicat se regăsește în stațiunea montană Voineasa, cu

un număr de 1033 de turiști cazați, urmată de zona agroturistică Slătioara. Acest fapt se datorează potențialului turistic rural de mare însemnătate, dar și păstrării tradițiilor și obiceiurilor, elemente care atrag turiștii iubitori de rural și care doresc evitarea stresului citadin. De menționat este faptul că tot în stațiunea Voineasa se află cea mai mare concentrare de pensiuni agroturistice, în număr de 15.

Tabel nr. 4. Înnoptările în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică, pe tipuri de structuri

	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010
Numărul înnoptărilor în unitățile de cazare turistică						
TOTAL	Nr.	1271596	1257688	1280263	1086589	960520
Hoteluri	Nr.	1100594	1065557	1077657	915459	809704
Moteluri și hanuri	Nr.	43086	48529	51990	30251	28278
Pensiuni turistice urbane	Nr.	25942	32977	28903	22399	20625
Cabane turistice	Nr.	535	1893	838	778	657
Pensiuni turistice rurale	Nr.	8269	6311	9453	10300	5758
Campinguri	Nr.	14431	18853	20101	16969	13549
Popasuri turistice	Nr.	251	211	428	714	228
Sate de vacanță	Nr.	-	-	-	-	28
Bungalouri	Nr.	-	-	-	-	28
Tabere	Nr.	16471	18947	28264	36921	33921

Sursa: Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2011

Înnoptările în structurile de primire turistică în anul 2010 au fost de 960.520, mai puțin cu 126.069 decât în anul 2009.

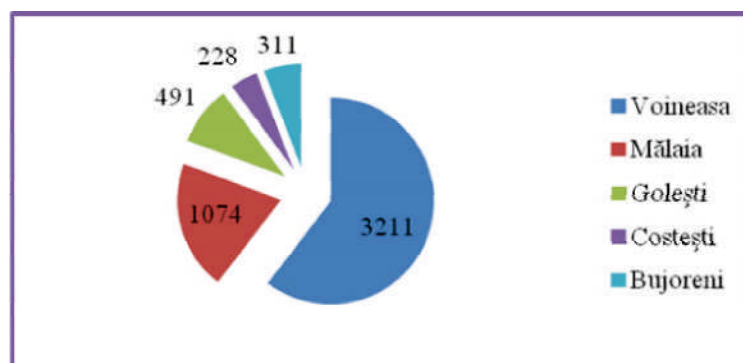

Figura nr. 5. Numărul de înnoptări în pensiuni agroturistice pe localități din județul Vâlcea din anul 2010

Numărul de înnoptări în pensiunile agroturistice pe localități din județul Vâlcea din anul 2010 înregistrează cel mai ridicat nivel în Voineasa, urmată de zona Mălaia.

Voineasa concentrează cel mai mare număr de înnoptări în pensiunile agroturistice, hotelurile și vilele turistice au fost singurele structuri de cazare care au înregistrat înnoptări în anul 2010, pensiunile turistice lipsind de la acest indicator. Acest lucru se poate datora faptului că spațiul rural voineșean păstrează peisaje unicat, de o rară frumusețe, o ospitalitate caldă, o gastronomie specifică și o atmosferă aproape patriarhală.

Țăranul vâlcean - mocan trăiește într-o comuniune profundă cu natura, după un ritual înveșnicit prin forța tradiției, care a creat structuri ceremoniale ce devin „modele” în viața folclorică tradițională și „ceva” inedit pentru vizitatori. Tradițiile, obiceiurile și datinile dau savoare vieții rurale din aceste locuri (Studiu de fezabilitate – Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa – județul Vâlcea, 2010, pp.6).

Indicele de utilizare netă a capacității de cazare în luna iulie 2012 a fost de 47.4 procente, mai puțin cu 4.5 procente față de aceeași lună a anului trecut.

Concluzii:

Turismul, care este în strânsă legătură cu alte industrii și sectoare economice din România, ar trebui să reprezinte un sector prioritar. După Urban, V. & Melnic, A.S. (2012) ar trebui să se știe și să se facă cunoscut locul și rolul turismului în economia națională, luând în considerare schimbările și tendințele raportate la nivel mondial, în special în Europa, în opțiunile de călătorie și petrecere a timpului liber atât pentru localnici cât și pentru turiștii străini.

Atât timp cât interdependența dintre dezvoltarea turismului și creșterea economică este evidentă, trebuie să se facă eforturi de atragere a turiștilor în județul Vâlcea. Turiștii aleg structurile de cazare ținând cont de venituri, stil de viață, motivații etc. Nu există „formate predefinite” pentru diversele tipuri de consumatori de servicii de cazare.

Principalele probleme ale industriei hoteliere vâlcene sunt – persistența unor structuri de cazare sub-standard, mai ales în stațiunile balneare; lipsa unei coagulări a intereselor de afaceri; lipsa cronică a unor politici coerente – aici este și vina angajatorilor – privind strategii de formare, recrutare, promovare, motivare și fidelizare a resurselor umane, de unde și o calitate scăzută a serviciilor; lipsa unei infrastructuri rutiere adecvate –șosele moderne și sigure – atât pentru turismul automobilistic personal cât și pentru circuite.

Industria hotelieră a fost grav afectată de criza economică, începând cu gradul de ocupare, tariful mediu, dislocarea personalului, turismul fiind barometrul celorlalte ramuri economice și chiar a vieții sociale ori politice. Relansarea de abia a început în țările cu turism dezvoltat și instituții serioase.

Bibliografie:

1. Burja, C., *Analiza prospectivă a capacității de cazare a unităților turistice*, Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, Nr.8, 2006, vol 3.
 2. Rabontu, C.I., et al., *The Evolution of Romanian Tourism in Terms of Economic Instability*, Annals of the „Constantin Brâncuși” Economy Series, Issue 2/2012, pp. 136-142
 3. Romanescu, M. L., *The Organization of Tourism at the Economic Level*, Annals of the „Constantin Brâncuși” Economy Series, Issue 2/2012, pp. 143-146
 4. Urban, V., Melnic, A.S., *The Tourist Accommodation Capacity in Romania and the Main Tourism Indicators Registered in 2011 and in the First Months of 2012*, Economy Transdisciplinarity Cognition Journal, 2012, pp. 378-387
 5. Țigu, G., 2012, *Interviu – România și turismul internațional: probleme multe și simple – cause simple și multe*, disponibil pe <http://cursdeguvernare.ro/romania-si-turismul-international-probleme-multe-si-simple-cauze-simple-si-multe.html> [accesat la data de 6 noiembrie 2012]
 6. Consiliul local al comunei Voineasa, 2010. *Studiu de fezabilitate – Dezvoltarea infrastructurii de agrement în stațiunea turistică Voineasa – județul Vâlcea* [pdf] disponibil pe site-ul <http://www.oar-bucuresti.ro/anunturi/2010/09/17/a/72789fisa5.pdf> [accesat la 7 noiembrie 2012]
- *** Anuarul statistic al județului Vâlcea, 2011
- *** Buletin statistic lunar – Județul Vâlcea, disponibil pe site-ul <http://www.insse.ro/cms/rw/pages/buletinStatJud.ro.do> [accesat în luna septembrie 2012]